

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre . . . 12 korona.
fél évre . . . 6 " "
negyed évre . . . 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerinti a
Leopold Gyula

Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Erdély városai.

(Ü. L.) Egy ország haladása mindég abban nyilvánul, ha nagy városai vannak. Mert a nagy város az iparnak is termőföldje, már pedig az ipar jelzi az ország haladását. A kultúra fokmérője a nemzeti tudásnak, de korunkban kizárólag kulturával nagygyá ma már egy nemzet sem lesz. Művészi, szobrászati kulturával „érdekes” lehet egy nemzet és bannatb is ejtheti a művelt lelkeket, — de nagygyá ma már ezen tulajdonság egy nemzetet sem teszen.

Az ipar ma a nemzetek éltető lelke! . . . A mely nemzetben nincs kifejlődve az ipar iránti érzék, annak jövője nincs. A magyar nemzetben mindégki volt fejlődve az ipar iránti érzék, az ötvös-művei híresek voltak a régt századokban. S a mikor pangott hazánkban az ipar, az a körülményekre vezethető vissza és nem holmi nem érdeklődésre. Ipari fejlődésünkben minket a közös vámterület nem akadályoz. Ma, csak a nagy fogyasztási területek bírnak érzéssel, éppúgy, mint a hogy a nagy hadseregeknek van értékük, mert csak azok adhatnak kedvezményeket és csak azok okozhatnak kárt másnak. A ki tehát a maga érdekét védeni akarja, annak nagy fogyasztó területtel kell bírnia.

Eznek fontossága kétszeresen nagy ma, a mikor az egész világ elzárkózik. A kis fogyasztási piacok, a kis országok napról-napra kénytelenek változtatni a maguk barátjait és ezt a barátságot nemcsak a politikában, de a gazdaságban is igen jól meg kell fizetni. Mit tapasztaltunk a közös vámterületen? . . . Azt, hogy behozatalunkban nem az ipari cikkek, de a nyerstermények és félgymánnyok aránya nőtt. Mindig kevesebb kész iparcikket kapunk tehát a külföldről az összes forgalomhoz képest. Kivételünkben ellenben nem a nyerstermékek foglalnak el mind nagyobb arányt, hanem a félgymánnyok és iparcikkek. Ipari fejlődésünkben tehát minket istmétlem a közös vámterület nem akadályoz.

És éppen azért mert nem akadályoz, Erdélyre nagyon is fontos a népes városok létezése. Csehország teszem fel azért tüntet oly nagy haladást, mert kifejlett ipar-üző népes városai vannak. Erdélynek ellenben az a baja, hogy nincsenek nagy városai, mely vidékére rányomhassa az ipar jellegét. A nemzeti fejedelmek alatt Gyulafehérvár volt Erdély fővárosa, de dacára hogy Erdély közepén fekszik s fejedelmi székhely volt, nem tudott nagy várossá fejlődni.

Egy nagy városa van Erdélynek — Kolozsvár. Valódiilag ez sem népes 55000 lakóval, de mégis így is valami. Bár fekvése nem kedvező s Erdély központja sem, de valamint a multban azonképpen jelenben is

Erdély fővárosa és lesz a jövőben is. Az unió létrejövése megsemmisíté ugyan Erdély önállását, de azért az összetartó kapocs miatt szüksége van az ország keleti részének egy nagy magyar fővárosra, — ez pedig csakis Kolozsvár lehet és lesz. Ipara mint a multban, megint fejlődik Kolozsvárnak s ezért halad előre.

Szekelyföldnek szüksége lenne bár legalább egy nagy városa. De ha ez még soká nem is fog megvalósulni, mindent el kell követni városaik lépessé tételére. Az ipart kell gyorsabb menetben fejleszteni Maros-Vasárhelyen, s akkor e város fekvésnél, pompás havas vizével nagy várossá nőheti ki magát. A többi apró kis szekely városokat is ki kell emelni egyoldalú fejlődésükből, és e folytán ne küzdjön oly elkéseredetten egymás ellen Sepsiszentgyörgy és Kézdivásárhely — a törvényszékért. Ez nagygyá egy várost sem teszen.

Magyar nemzeti szempontból is fontos az erdélyi városok fejlesztése. A más nemzetiségek túlsúlyban levén, elhasulyozni kell azt a városok fejlesztésével. Erdélyben magyar és szász városok vannak. Ez utóbbiakat ugyan ostromolják az oláhok, de oláh városokká képtelenek lesznek tenni. És így mindent el kell követnünk városaink fejlesztése érdekében. Nagyenyednek világító toronynak kell lenni az oláh tőmben, de ez kizárólag csakis iparral oldható meg. A városnak most van nagyhatalmu képviselője, fel kell használni az alkalmat a város ipara fejlesztése érdekében. És egy olyan kulturavárosról mint Nagyenyed, elvárható, hogy országosan ismert jól berendezett nyomdájával rendszeres lapot adjon ki, mert az ugynevezett heti lap nagyon kesinyes egy oly városhoz, melynek annyi irodalom apoló és támogató lelkes polgára van. Kolozsvár, Nagyenyed és Sepsiszentgyörgyre számolhat ma a magyar irodalom Erdélyben, ily város polgárait ki nem elégíthet egy heti lap. Egyébként Erdély hírlapjairól elmouodom alkalomadtán nézetemet.

Az ipar korunkban a legnagyobb hatalom! . . . A mely nép ennek jelentőségét fölfogja, az nemzedekről-nemzedékre biztosította a jövőjét. Az ipar valódi melegágyai a városok. Ezért kell ugy a kormányoknak, mint a társadalomnak mindent elkövetnie az ipar fejlesztése érdekében. Ne csak a fehér asztalnál éltessek az ipart ékes szavak kíséretében, hanem legyen érzékünk is az ipar iránt. A városok esengenek főgáru iránt, holott megélhető pályát az már alig nyujt a túlszufsolttság miatt.

Csak most olvastam egy Angliáról irt nagy tanulmányt, a hol többek között az van írva, hogy Angliában ma már a kereskedői ipari pályára tódul az ifju nemzedék, hivatali pályára aránylag kevesen mennek. Nálunk is

mas lesz a helyzet, ha az ifjabb nemzedék nem tódul a tudományos pályákra.

Meg kell változnia Erdély városainak a kepe s iparos várossá kell fejlődniök. Ez jöletet fog teremteni s népessé fogja tenni a várost, a mely a vidékére is jótékonyan fog hatni. Egy népes város nagy forgalmat idéz elő s a jölet magvait messze elhúti. Parádés kis városokra nincs többé szüksége Erdélynek. Át kell alakulnia a szellemuek az ipart-üzés felé. A nemzeti fejedelmek alatt virágozott az ipar Erdélyben, elkezdve a fejedelemtől, folytatódva a legelőkelőbb családokban: mind áldoztak az ipar bálványára. Így fejlődhetett virágozó nemzeti ipar.

Ennek megint be kell következnie! . . . Közös erővel ez meg is valószínű. Csak kitartás és buzgalom! — A huszadik században elpusztul az oly nép, a mely nem karolja fel testestől-lelkestől az ipart.

Allamosítják a vármegyéket.

Allami szervezetünk sok évszázados szervezete — az autonom jogkörrel felruházott törvényhatósági — szervezet végnapjait éli. Nemsokára már csak a megyei levéltárak elsargult lapjai és nagy regényiróink szépen megirt regényei fogják tanusítani a nemes és nemzeti vármegyék nagy, fontos és hazafias történetét, amelyen felepült Magyarország.

A vármegye első alakja: a mindenható, büszke várur korlátlan hatalma azok felett, a kiket megvédett minden ellenségtől és a kiknek a kenyeret, a megélhetést biztosította. Törvényt hozott, azt végrehajtotta, katonát és adót szedett, élet és halál ura volt, kiskirály a maga vármegyéjében, de védte, oltalmazta és ápolta a maga királyságát — vármegyéjét életével, vérevel és vagyonával.

Legelőször a várurak törvényhozási joga szállt át a magyar szent koronára: a királyra és a karok és rendekre. Azután az adószedés joga nyert szabályozást, majd az igazságszolgáltatás és a hadügy lett törvényhozásilag ugy szabályozva, hogy a törvényhatóságok jogköre mind szűkebb és szűkebb lett, annál egységesebb és megnyugtatóbb a jogbiztonság az országban.

Megmaradt két fontos és nagyjelentőségű alkotmánybiztosíték a törvényhatóságoknak: az adó és az ujoncz beszolgáltatás megtagadásának joga.

Az idők folyamán azonban ezek is nagyon sokat veszítettek jelentőségükből — a jogélet fejlődésével az alkotmányoknak erősebb, pozitívabb biztositeka vált szükségessé. Mert más volt az, a mikor a törvényhatóság harcza küldte a maga farkaskaczagányos huszáriját, vagy egyáltalán megtagadta a katonaküldést miut ma, amikor a szervezett

hadiseregbe behívják a kiképzett tartalékokat. Mit jelent ezzel szemben az egy vagy két évi újonczjutalék hiánya? Vagy mi a jelentősége annak, ha a törvényhatóság elhatározza, hogy megszavazott költségvetés hiányában nem szolgáltat adót be?

Az állammal szemben tartozó kötelezettségének az adófizetési és hadkötelezettségének a legtöbb ember amúgyis eleget tesz és pedig nem hazafiatlanságból, hanem mert minden emberben el az állampolgári kötelezettség érzete. Ez pedig így van jól, ebben támaszni meg a honpolgárokat — hazafiatlanság.

Az államosítás időszerűsége és szükségessége kétségtelen. Ha más nem is volna mellette, igazolná ezt a nemrégben oly siralmasan végződött nemzeti ellentállás sikeretelensége, erőtlensége. Ilyen alkotmánybiztosíték ma már elégtelen.

Marostord vármegye hírhedt botránnyai arról is meggyőzhetnek, hogy egyesek egyéni sympathiájuk vagy unsympathiájuk nyilvánításával miként dulhatják fel egy megye nyugalmát és mint vehetik ki tisztviselőik kezéből a kenyeret, a kiknek pedig nem is a politikálás, hanem a munka volna feladatuk. —1.

Nagyenyed város vízvezetéke.

Abból az alkalomból, hogy a vízvezetéki tervezet elkészítésére a városi tanács pályázatot irt ki, a város egyetemes érdeke szempontjából alkalmasnak tartjuk az időt arra, hogy e közérdekű, igen fontos kérdés minél több oldalról megvitatva és tárgyalva legyen.

Előrebocsátjuk azt, hogy minden városnál a város fejlődése, a közegészségügy és a tűzrendészet szempontjából a városi vízvezeték létesítése felette fontosnak és kívánatosnak tartjuk, de éppen mert e kérdés anyagi tekintetben is felette lényeges, ezért szükségesnek tartjuk, hogy a lehető legnagyobb körültekintéssel oldassék az meg.

Egy ily lényeges kérdés megoldását sem elsielni, sem felületesen keresztülvinni nem szabad, mert ha valahol — itt tényleg áll az, hogy — inkább kell várni, jobb legelőre semmit sem csinálni, mint elhamarkodva — évtizedekre káros kihatású munkát végezni.

E kérdés megoldásánál annyi domináló szempont van, melyre mind figyelemmel kell lenni, hogy ezek helyes mérlegelése, megálapítása és végleges eldöntése nélkül a dolgba fogni nem szabad.

Nem vonjuk kétségbe a városi tanács jóhiszemű eljárását akkor, midőn kiírta a pályázatot a vízvezeteki tervezet elkészítésére, de azért felfogásunk szerint ez még igen korai, igen elhamarkodott lépés, mivel az előfeltételek s az alap, — melyre az egész vízvezeték kérdése fektetendő, még kellően és véglegesen előkészítve nincs, — e nélkül pedig nem szabad fel munkát végezni.

Nincs véglegesen eldöntve, hogy honnan nyerje a vízvezeték a kellő vízmennyiséget, nincs végleg megállapítva, hogy a kiásott próbakút ad-e elég vízmennyiséget, s főleg, hogy annak vize minőség tekintetében kifogástalan-e most, s az marad-e a jövőben is.

Nincsenek még kellő számítások tevé az irányban sem, hogy mily anyagi áldozatot követel a vízvezeték, ha az a próbakút, vagy annak környékéről vezetetik, s hogy előnyösebb-e ez, mint pl. ha a Pilis vagy az azzal határos részokről — esetleg önséssel vezetettnek az.

Nincs eldöntve azon lényeges kérdés sem, hogy csak vízvezeték létesíttessék-e vagy ezzel kapcsolatosan csatornázás is, s nincsen alapos számítás tevé az irányban sem, hogy mibe kerülne egymagában a vízvezeték, s mily összeg lenne szükséges akkor, ha az csatornázással együtt készíttetnék el.

Nincs határozat a felől sem, hogy concessió mellett építse-e meg a város a vízvezetékét, vagy kölcsönrel fedezve vállalkozó útján létesítse azt, s utóbbi esetben még azon lényeges anyagis kérdés sincs tisztázva, hogy egyáltalán a város egy ily nagy befektetéssel járó nagyszögű kölcsönt tudna-e kapni oly előnyös árfolyam mellett, hogy a vízvezeték amortizációjának évi esedekes összegét maga az abból befolyó jövedelem fedezze, hogy ez által a polgárra pótadó emelkedése által újabb — esetleg éppen elviselhetetlen teher szakadjon.

Végül nincs tisztázva azon szintén nem lényegtelen kérdés sem, hogy a vízvezeték bevezetése és bizonyos díjesség melletti használata szabályrendeletileg és kivétel nélkül kötelezővé lesz-e kimondva, vagy sem, mivel az egész munkát keresztül vitele s a szükséges alapos számítások megtételénél e kérdés feltétlenül eldöntött kell hogy legyen, s e nélkül sem a munkálatok keresztül vitelehez, sem biztos számítások megtételéhez fogni nem szabad, nem lehet.

A magunk részéről a vízvezetéknek a megásott próbakútból való elkészítését helyesnek nem tartjuk, mivel egyfelől e kút igen közel fekszik a városhoz, annak természetes fejlődését akadályozza, más részről körül van véve rendszeres művelés alatt álló — évenként trágyázott szántóföldektől és a közeli mocsaras helytől, ezekből a víz ha most még talán nem is lenne fertőzve — később okvetlen fertőzve lesz, ily víz pedig egy vízvezetéknel, — mely évszázados alkotás kell hogy legyen, s hol első sorban feltétlenül nagy gond fordítandó arra, hogy a víz soha fertőzve ne legyen — egyáltalán fel nem használható, ily vízzel kísérletezni nem szabad. — Éppen oly hibának tartjuk azt is, ha vízvezeték épül csatornázás nélkül.

Ajánljuk a városi tanács szíves figyelmébe, hogy fontolja meg komolyan a város lakosságának jól fel fogott érdeke szempontjából e kérdéseket, ne hamarkodja el e lényeges körülmények alapos tanulmányozása nélkül a vízvezeték kérdését.

Puskáriu János, a magyar királyi Kuria nyugalmazott bírása ifju korában az ötvenes évek végén több cikket irt a „Gazeta Transilvaniei“ című újságba, román közművelődési egyesület megalakítására híván fel vereit. E cikkek nyomán Sulutz Sterka Sándor és Alexi János, báró Ságuna András püspökkel élükön kerelmet intéztek Lichtenstein Frigyes herczeg kormányzóhoz román közművelődési egyesület alakításának engedélyezése iránt. A kormányzó a kerelmet elutasította és a mozgalom egyelőre abban maradt, és csak egy év múltán 1861. év november 4 ikén alakult meg az egyesület. Az alapítók között volt Ságuna és Sulutz, Elnökké Ságunát, alelnökké Cipariu Timót kanonokot, titkárrá Báriuz György történetíró választották.

Tiszteletbeli tagot 27 et választottak, kik közül 20 külföldi és 7 magyarországi, közöttük két magyar, gróf Csáky György és Kecskeméthy Aurél. Az első gyűlésen elhatározták, hogy tíz román tanulónak évi 60 frt ösztöndíjat adnak. Folyóiratot alapítanak, melyben román történelmi munkák közlésére fektetik a fősúlyt. Az egyesület egyelőre a nagyszebeni görög keleti szeminárium egyik szobájában talált otthonra. Ma már az „Astra“ saját házában székel Nagyszebenben a „Román nemzeti ház“-ban. E ház 158,426 korona költséggel épült, melyhez a magyarországi román pénzintézetek 25,000 koronával, Mocsonyi Sándor és Mocsonyi Jenő 24,000 koronával járultak. Nagyobb adakozók Szerb György udvari tanácsos, Gailu József dr. főrendiházi tag és Rádu Demeter nagyváradi görög katolikus püspök.

A román nemzeti házban az „Astra“ román történelmi és ethnográfiai muzeumot alapított. Itt helyezték el a román nemzeti numizmatikai és archeológiai gyűjteményt. Nyilvános könyvtár, egyesületi helyiségek, végül állandó színpad van még a házban elhelyezve. A színpad mindaddig föntartandó, míg az első román színházat fölépítik Magyarországon.

Van jelenleg az „Astra“-nak 54 fiókja és 115 ügynöksége. Alapító tagja 95, tiszteletbeli tagja 10 és összesen 1850 rendes tagja. Összes vagyona 900.000 korona, Ebből ingatlanokban 559.000 korona, 196.306 korona román bank részvényekben és értékpapirokban és 146.651 korona román bankokban elhelyezve készpénzben. Évi kiadása az egyesületnek 35.000 korona, ennek megfelelő összeg az évi bevétele is. Az egyesület könyvtára 6411 kötetből és 6678 füzetből, összesen 4949 művet tartalmaz.

Alapítványi vagyona az „Astra“-nak 884.811 korona. Legnagyobb alapítója: a magyarországi román pénzintézetek, melyek román kulturális célokra 424.000 koronát adtak. Belcescu Stroe bukaresti tanácsos 2000 koronát, Orosz Ruzs János kir. törvényszéki bíró 80.000 koronát a nagyszebeni Albina fiu-internátusra 60.000 koronát, Petran János volt kolozsvármegyei főügyész 67.350 koronát adtak az Astra alapítványaira.

Nagyszebeni központi könyvtárán kívül van még 120 népies könyvtára. Tartott 165 népies fölolvasást az elmúlt évben. Van tudományos és irodalmi szakosztálya, melyek öt szakosztályra oszlanak és pedig: történelmi, irodalmi, természettudományi, iskolai és gazdasági osztályokra. Egyik legnagyobb munkája az Astrának a „Román enciklopédia“ szerkesztése és kiadása volt. Ennek szerkesztője dr. Diakonovics Kornél egyesületi főtítkar volt. Munkatársa volt 172, ezek

Astra.

1910. szeptember 21.

A magyar-román barátságának érdekes jelenségét láttuk e hét folyamán Szolnok-Doboka vármegyében Deesen. Itt tartotta a román irodalmi és közművelődési egyesület — „Asociațiunea pentru literatura română si cultura populară română“ — röviden az Astra, negyvenkilencedik évi közgyűlését. A közgyűlésre hivatalos volt a magyarság is, Bethlen Balázs gróf főispánnal élén, ki az ünnepek után tartott lakomán poharat emelt a magyar-román barátságra és szép beszédben méltatta azt a jelen voltak általános helyeslése között.

Megragadjuk az alkalmat és röviden ismertetjük az A trát, a magyarországi románság e legelő és leghatalmasabb közművelődési egyesületet, mely a jövő esztendőben tartja ötven éves jubileumát Balazsfalván.

közül 90 Romániában. A munka nyolcz év alatt készült el, összesen 32,622 cikket foglal magában. Összes költsége a könyvnek 62,818 korona.

Kiadott az irodalmi szakosztály 1903 ban helyesirási utmutatót, 1904., 1905-ben az eke, szekér, szövöszek és ezeknek alkotó részére vonatkozó román kifejezéseket állapított meg, melyeket könyvbe foglalva terjesztett el nagy mennyiségben a nép között. Programja a kiváló román férfiak életírásának népszerű kiadása. Kiadta az 1750-ben keletkezett fogarasi egyházmegye történetét, az egyházközségek, templomok és egyházi ügyek ismertetésével.

Elhatározta az Astra 1902. évben tartott közgyűlésén a román lakta vidékein levő községek román elnevezéseinek összeírását és helységnevtárban való kiadását. E helységnevtár szerkesztését Moldován Szilveszterre és Togán Miklósrá bízta.

A természettudományi szakosztály vetített képekkel népies fölolvásokat tart, most a román földmivelők egészségügyét és gazdaságát készíti elő. A tanügyi szakosztály gyűjti a román nemzeti népnevelésre vonatkozó adatokat. Állandó népkönyvtárakat létesít. Foglalkozik egy román nőtanítóképzőintézet megalakításával és ismétlő iskolák újjászervezésével, valamint a felnőttek oktatásával. Ifjúsági könyvtárakat szervez, ifjúsági könyveket ad ki. Román népkönyvtárak számára bibliográfiai repertoriumot készített.

Ime ez nagy vonásokban a román irodalmi közművelődési egyesület, mely már közel felszázad óta munkál a román nép művelésén.

Vegyes hírek.

— **Városunk javáért.** Nagyenyed város képviselőtestületének megbízásából a város nevében dr. Müller Jenő köpv. testületi tag és Sándor Jenő polgármester helyettes eljártak a pénzügyminiszteriumban a városnak a for- és husfogyasztási adó megváltása iránt tett ajánlatának elfogadását kieszközölni. A küldöttség teljes eredményel járt és Lukács László pénzügyminiszter uró nagyméltósága — képviselőük szives támogatásával sikerült elérni azt, hogy a város ajánlata a miniszteriumban mindenben el lett fogadva és a várossal kötött szerződés már jóva is lett hagyva. Ez a városnak évi 8000 koronát, három évre tehát 24.000 kor. megtakarítást jelent.

— **Kinevezés, áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Mihályi Ernő dr. gyulafehérvári törvényszéki joggyakornokot a puji jbiróságához jegyzővé nevezte ki; Bauer Zsigmond puji jbirósági jegyzőt a balázsfalvi jbiróságához helyezte át.

— **Ünnepi istentiszteletek.** F. hó 4 én d. e. 10 órakor Ő felsége I. Ferencz József apostoli magyar király nevére alkalmasból háladó istentiszteletet, — f. hó 6 án d. e. 9 órakor az aradi vertanúk lelkiüdvéért gyásztistentiszteletet fogunk tartani, melyre az összes hivatalokat és tanintézeteket meghívom. Rada György, házfőnök-lelkész.

— **Deputáció a minisztereknél.** A Bethlen-kollégium előjáróságának megbízásából dr. Garda Kálmán gondnok, Lázár István rektor, Zajzon János inspektor és Rick Béla jószágigazgatóból álló küldöttség tisztelt a földművelésügyi és pénzügyminiszternél szept. hó 29-en a küldöttség egy gazdasági szeszgyár felállítására kért engedélyt a kollégium vingárdi birtokára. A miniszte-

rek, különösen Lukács László p. ű. miniszter meleg szívésséggel fogadták a küldöttséget; megígérték, hogy az ügyben minden lehető megtesznek. Lukács László p. ű. miniszter azt és kilátásba helyezte, hogy mielőtt nagy elfoglaltsága engedi, választóit meg fogja látogatni.

— **A Múzeumok és könyvtárak** országos szövetsége f. évi szept. 26. tartotta évi rendes közgyűlést Szegeden. A közgyűlés kiemelkedő pontja volt mint egyéb alkalmakkal is, Wlassics Gyula elnök megnyitó beszéde, ki a szegedi egyetem kérdésével foglalkozott. Városunkból részt vettek a gyűlésen Lázár István, Molnár Károly és dr. Farnos Dezső kollégiumi tanárok, kik örömmel hallották azt a jó véleményt, melyet a szövetség mult évben nálunk töltött közgyűlésének lelkes fogadtatása általában keltett.

— **Halálozás.** Id. Szász András enyedi téglagyáros hosszas betegkedés után szept. 27 én meghalt. — Ungár Augustus m. kir. posta- és távirdekezelő, ki városunkból csak a mult évben ment fel fővárosi állomáshelyére, szept. 30 án Budapesten meghalt. Tetemét haza hozzák Enyedre és f. hó 4 én d. e. 11 órakor temetik el az itteni pályaudvarról a ref. temetőbe. Fia Farkas Károly, édesanyja özv. Ungár Samuelné és nagy rokonság gyászolják.

— **Egyházi hírek.** A rom. kath. templomban tegnap szombaton d. u. 6 órakor vette kezdetét az októberi ájtatosság. Az Oitáregylet határozatából a rom. kath. templomban egész éven át péntek délután 3 órakor meghuzzák a nagyharangot az isteni megváltó Jézus Krisztus halálának emlékére. Az Oitáregylet minden hó első vasárnapján Szentségimádást és minden hó harmadik vasárnap d. u. 4 órakor gyűlést tart a rendház emeletén levő dalárda-teremben. — F. hó 4 én, kedden délután 4 órakor a templomban kantor próba fog tartatni. A próba éneklés után nagys. fot. Zomora Daniel praelatus, kanonok-főesperes elnöklete mellett hitközösi közgyűlés lesz, melynek tárgya kantor-tanítói állás betöltése. E közgyűlés tagjai: helybenlakó, nagykorú, önálló háztartással bíró, fedhetlen előéletű r. kath. férfiu. Közgyűlés helye az iskola.

— **Október 6.** A magyar nemzet gyásznappjának, október hatodikának a megünneplésére készülődnek Aradon. A város polgármestere Tisza István grófot, Arad város képviselőjét kerte fel az ünnepi beszéd elmondására. Tisza István a meghívást elfogadta és egyuttal ő vezeti a képviselőház küldöttségét is az ünnepségre.

— **Az ujonczok bevonulásának elhalasztása.** A Dunával közvetlenül határos vármegyékben és az ezek közelében fekvő törvényhatósági joggal felruházott városokból az ujonczok bevonulása további rendelkezésig elmarad; hasonlóan elmarad az ilyen póttartalekosok kiképzése az első honvéd gyalogezrednél.

— **A színészek elmentek.** Fehér Károly színtársulatával szept. 30-án eltávozott városunkból. Egy havi itt tartózkodásuk alatt elég kielégítő sikerrel működtek, de megessett az is, hogy eltávolodtak hivatásuk célpontjától, amint ezt akkor meg is írtuk. Az utolsó hét műsorából kiemeljük a Drótos-tót, Tatárjárás és Pósvény előadását. Az első Kiss Ceczill primadonnának, a harmadik Németh komikusnak volt a jutalomjátéka. Kiss Ceczillt tánczközben baleset érte, kifíczamadott a lába és emiatt nem játszhatott többet, a mi a Muzsikisleány operettn meg is látszott, mert a szerepserekből bosszantóan rossz előadásban került színre a szép újdonság. Minduntalan akadoztak. Jó színészeknél az ilyen változás nem idezhet

elő ekkora fejtelenséget. Inkább könnyelműen játszóttak, hálatalanul a tömeges pártolásért. Közönségünk pedig nem adott rá okot. Innen Sepsiszentgyörgyre utaztak a színészek, hol ma már játszanak.

— **Vak gyermekek előadása.** „A vakok kolozsvári országos nevelő- és tanintézete” ma, vasárnap este 8 órakor a régi városháza nagytermében a vakok nevelés- és oktatásügyéről ismertető, műsoros estét tart, melyen 12 vak növendékeivel a gyakorlati tanítást és eredményeit is bemutatja. Ezen előadás ezéjja: a vakok elhanyagolt ügyét minél tágabb körben megismertetni és ezáltal fejlődést elősegíteni. Műsor: 1. Hymnus az egyhez, Bethoventől. Éneklék a vak növendékek. 2. Áray es fény. Szavalja Suták Miklos vak növendék. 3. Felolvas a vakokról: Schannen Peter, a vakok intézetének igazgatója. 4. Kálman F. — Thali K. „Kurucz dalok”; éneklék Zsigmond Ferencz zenetanár, zongorán kíséri Kovács Irénke. 5. Műdalok. Éneklék a vak növendékek. 6. A vakok irnak, olvasnak, számolnak stb. 7. Vasuton. Éneklék a vak növendékek. 8. Búcsúbeszéd mond egy vak növendék. Helyárok: 1—3. sorban 2 kor., 4—8. sorban 1 kor. 60 fill. 9—13 sorban és a két oldalsorban 1 kor., állóhely 60 fill. A vakosírással készült jegyek előre is megválthatók Földes Ede könyvkereskedésében. A tanuló ifjúságnak d. u. 5 órakor külön előadás fog tartatni a kollégium dísztermében. Tanuló jegy 20 fill.

— **Találkozó a kollégiumban.** 25 éves találkozóra gyűltek össze az 1885-ben erettségét tett kollégiumi növendékek. Az ünnepélyen Borbely Sándor szilágymegyei ref. pap mondott imát. Szász Bela sepsiszentgyörgyi ref. tanár volt az előadó; elnöknek Fogarasi Albert ny. tanárt kertesék föl. A találkozóon megjelent még dr. Szilágyi János orvos, Bodor Gábor és Garda János erdőmérnökök, Erdősi Pál, Dobolyi Zsigmond birtokos, Csia Albert poszfotiszt, Ellend József főgimn. tanár, Apor Jenő körjegyző. A találkozó után kedélyes vacsorára gyűltek össze a megjelentek.

— **Tűzoltók nagygyűlése városunkban.** Az erdélyeszi tűzoltóegyesületek nagygyűlésre gyűltek össze városunkban. A gyűlés sorrendje ez: Okt. 1-én este 6 órakor előértekezlet a városház tanácstermében. Este 8 órakor ismerkedési est a „Két Hattyuban”. Okt. 2-án d. e. 10 órakor közgyűlés a következő tárgysorozattal: 1. Hymnuszt játsza az ő. t. e. zenekara. 3. Székely Ödön nagyenyedi parancsnok az ülést megnyitja s javaslatot tesz elnök és titkár választására. 3. A gyűlés elnökének megnyitója. 4. A megye és város üdvözlése a kongresszushoz. 5. Az alapszabálytervezet tárgyalása. 6. Jelölés a szöv. titkára megalakítására. 7. Az első közgyűlés helyének kijelölése. 8. Tagalírási nyilatkozatok kiállítása. 9. Közgyűlés bezárása. D. u. 1. órakor közebed a „Két Hattyu” szállóban. 1/24 órakor az enyedi egyesület támadási gyakorlata. Azután a város megtekintése. A gyűlés nyilvános lesz. A kongresszusra a következő egyesületek jelentkeztek: Aranyosgyéres, Brassó, Beszterce, Irad, Deés, Déva, Dicsőszentmárton, Ditró, Gyergyószentmiklós, Gyulafehérvár, Kereszténysziget, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyenyed, Nagy-szeben, Puj, Rásinár, Szászrégen, Szeben, Torda, Zalatna, összesen 21 egyesület, 11 megye képviselőtében.

— **Honvédorvosi ösztöndíjak.** A honvédelmi miniszter f. év szeptember elsejével a honvédorvosi tisztikar tenyleges állományába telepő orvosdoktorok részére 6600 korona tanulmányi költségtérítést rendszerezített, orvostanhallgatóknak pedig évi 1200 korona ösztöndíjat adományoz; az egész tanulmányi idő alatt elvégezhető ösztöndíj összege 6600 koronáig terjed. Ezen összegben bármely évfolyamból belépő orvostanhallgató és szigorló orvos egyaránt részle-

súl és pedig olyképen, hogy azon összeg, mely az évi 1200 koronával számított ösztöndíjból a tanulmányok befejezése után fennmarad, az illetőknek tényleges szolgálataik alatt utólag kifizetődik. A szigorlati díjak előlegezettnek és a kitűnő eredményű szigorlatok díját pedig a honvédelmi tárca viseli.

— **Olcsóbb lesz a cukor.** Ez a hír szál és hozza az örömet a háziasszonyoknak. Ugyanis f. hó 20-dikától a finomított cukor ára 100 kgramként 9 koronával olcsóbb lesz.

— **Jegyző-választás.** Havas Miksa lemondásával megüresedett magyarbükösi s. jegyzői állásra e hó 24-én megválasztották Benkó János s. jegyzőt.

— **A szőlők állapota.** A kerületi szőlészeti felügyelők jelentést küldöttek fel a földművelésügyi miniszteriumba. Ezek közül a nagyenyedi kerületről (Alsó-Fehér, Hunyad és Széchenyi megye) így szól a jelentés: A peronospora pusztítása szünetel. Az időjárás igen jó, és így a szőlő érése szépen halad. Mennyiségileg gyenge termésre van kilátás.

— **A kolera elleni óvintézkedések vármegyénkben.** Az alispán a vm. tiszti főorvostól vett jelentések után az óvintézkedések legszigorubb — ha kell karhatalommal leendő — fogantatására hívja fel főszolgabírókat és községi előjáróságokat, s az óvintézkedések mikénti keresztülvételéért részint a vármegyei tiszti főorvos által utólag, részint az alispán vagy a főjegyző személyesen fogja a helyszínen ellenőrizni. A személyes felelősség terhe alatt elvárja az összes hatóságoktól és azok közegeitől, hogy a mennyiben eddig még nem tették volna, haladéktalanul egész erejükkel és hivatalos hatalmuk teljes súlyával a terjedő veszedelem megállítását az előirt óvintézkedések lehető, legszigorubb végrehajtásával elősegítsék, mert az esetleg tapasztalható hiányokért úgy a végrehajtó, mint az ellenőrző közegeket felelőssé teszi s a mulasztó ellen feltétlenül és azonnal a fegyelmi eljárást fogja elrendelni.

— **A szegedi borkiállítás,** melyet nagy érdeklődés között nyitottak meg, Winkler Jánost városunkból, Kiss Balintot Dődöről ezüst éremmel tüntették ki a kiállított erdélyi hegyi borokért.

— **A gesztenyefák virágoznak.** A Kossuth Lajos-utca közepe táján és az alsó részén a gesztenyefák az idén másodikban virágoznak. A szép szeptemberi időjárás újból meglevenitette a természetet.

— **Marosújvári hírek.** A sósfürdőt a mai napon tavaszig bezárják. Ugy hallszik, hogy a fürdőt a tél folyamán hónapoként kétszer azért használhatják. — Október 1-én nyílt meg az új állami elemi iskola, melyre oly nagy szüksége volt a fejlődő községnek.

A legtöbb közönséges hashajtószer azzal a tulajdonsággal bír, hogy még állandóan nagyobbodó adag használata mellett is folyton veszít hatásából. Az oly sok orvos által dícsért **Ferencz József** keserűviz kitűnő oldó és hashajtó hatása ellenben még huzamos használat esetén is mindig egyforma marad.

A valódi **Ferencz József**-keserűviz a **balat** göröcsök nélkül mossa ki, az étvágyat fokozza, anélkül, hogy a gyomrot bármiképp megterhelné. Ezen kiváló tulajdonságaiért a bécsi általános köz-kórházak V. orvosi osztálya beható kísérletezés után megállapította, hogy

„**Ferencz József**-viz a „keserűvizek“ leghívatottabb képviselője.“

— **Halálos verekedés.** Magyarbükösön Vas József korcsmai mulatózás közben botlással feje vágta Ballai nevű társát, ki másnap meghalt. Vast a csendőrség elfogta.

— **Árverési hirdetések.** A nagyenyedi m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy Alsó-Fehér vármegyében fekvő Olshgírő, Hosszuteka, Kutfalva, Gaureny, Geigelyfaja, Spring Krakkó, Vizakom, Magyarigen községek területén fizetendő boritaladó és huszfogyasztási adó beszedési jogát az 1911 évi január hó 1. napjától 1911. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fenntartásával az 1912 és 1913. évekre is, nyilvános árverés útján hasznosbérbe adja. Az árverés a pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségeben 1910. évi október 10. napján délelőtti 9 órakor fog megtartani.

— **Bírviládal volt a sztraesenai völgyben,** de nem spanyol módra, hanem csak úgy magyarosan; Dörmögő Dömötör, a híres-neves maczkó bírkózik meg egy dühös bikával. A nevezetes eset lefolyását mindenki élvezettel olvashatja Sebők Zsigmond és Benedek Elek gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb, szeptember 18-iki számában. Ugyane szám roppant gazdag és érdekes tartalmában van Lampérth Géza egy kedves verse, Móricz Zsigmond pompás humorú párbeszédű novellája, Rákosi Viktor tréfás esetet a nagyokat mondó Stefkó bácsiról, szép kép Tilinkés Péter verével, Benedek Elek hangulatos verse, Schöpfung Aladar cikkke könyvről, képes tréfa Bődikáról, a ki sétálni megy, Dánielné Lengyel Laura novellája. Az egyes cikkek kedves és ügyes rajzok élik. Rejtvények és szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás előfizetési árai: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 f. Előfizetési pénzek IV., Egyetem-utca 4. szám alá küldendők.

— **Jogi vizsgák letétele.** Ilyen címen a napokban hagyta el a sajtót Kolozsvárt egy hasznos és tartalmas könyv, mely részletesen ismerteti a jogi vizsgák letételeinek módzatait az érvényben levő szabályok szerint. A könyv hezagpótló és azt a jogi vizsgák letétele iránt érdeklődők nagy haszonnal forgathatják, minthogy a jogi vizsgák letétele körül felmerülő összes kérdésekben alapos tájékoztatást nyújt s így a jogászságnak s a szigorúknak nélkülözhetetlen utmutatója. Díjmentesen megküldi az érdeklődőknek dr. Dobó, Kolozsvárt, Malom u. 14.

Az elismert legjobb,
legelterjedtebb magyar napilap

Az Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Rákóczi-ut 54.

Főmunkatársak: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor.
Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.
Szerkesztő-társ: dr. Agai Béla.

Előfizetési árak:
1 óra 2 kor. 40 fill., 1/4 évre 7 kor., fél évre 14 kor., egész évre 28 korona.

Sz. 5622/1910. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Bita Adámné Petruszin Paraszkia végrehajtónak, Stef Nisztor diomali lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelm. Jövevényekben a végre-

hajtási árverés 357 kor. 38 fill. tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-oz. 141 §-a alapján és a 146 § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területe és a nagyenyedi kir. járás kerületében levő az diomali 28 sz. tkvben A + 2-3 rdsz 3541/1, 3551/1 hrsz. fekvőkből és a 4-5 rdsz a bevezetett közös legelőből járó 116.114,383 és közös erdőből járó 108.106,670 részekből végrehajtást szenvedőt illető 1/2 rész jutalékára de a C. I. a. Stef Nikolae javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával 427 kor., továbbá a diomali 322 sz. tkvben A + 1, 3-14 rdsz 668/2, 670, 937, 1248/2, 1249/2, 1493/2, 1494/2, 1495/2, 1654/2, 2224/2, 2226/2, 2228, 2227/2, 2549/2/2, 2664, 2944 a/2, 3183/0 hrsz. fekvőkből végrehajtást szenvedőt illető felezés jutalékára, de a C. I. a. Nikolae javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával 378 kor. végre a diomali 800 sz. tkvben A + 1 rdsz 2973 hrsz. fekvőből végrehajtást szenvedőt illető 1/4 rész jutalékára de a C. I. a. özv. Trucza Dumitrué javára bekebelezett 1/4 részeeeni haszonélvezeti jog fenntartásával 15 kor., összesen 820 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi nov. hó 26. napján délelőtti 10 órakor Diomál községében tartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10% -át kéz pénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-oz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. év LX. t.-oz. 170. §. értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt 3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százalék szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyesíteni, — mert ellenségesben az árverés az 1908. évi XLI. t.-oz. értelmében fog átszolgáltatni.

3. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10% -át kéz pénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-oz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. év LX. t.-oz. 170. §. értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt 3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százalék szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyesíteni, — mert ellenségesben az árverés az 1908. évi XLI. t.-oz. értelmében fog átszolgáltatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Nagyenyeden, 1910. évi július hó 12-én.
5442—910. közig. szám.

Weiner Sándor,

kir. járásbíró.

245 1—1

Házaladási hirdetmény.

Nagyenyed r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi képviselőtestületi közgyűlés határozata folytán a Benda János alap Kossuth Lajos utca 6, a Kossa Anna alap Főter 35, és az Óvoda alap Kossuth Lajos utca 58 házszám alatti belső házas telkei **1910 évi október hó 31 én d. e. 11 órakor a városháza tanácsstermében** tartandó nyilvános szóbeli árverésen örökáron el fognak adatni.

a) Benda alap Kossuth Lajos utca 6. szám a. házuak kikiáltási ára 26,340 kor.
b) Kossa Anna alap Főter 35 ház szám a. házuak kikiáltási ára 40,000 kor.
c) Óvoda alap Kossuth Lajos utca 58 házszám alatti házuak kikiáltási ára 10,000 korona.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-a teendő le.

Vásárló a megvett ingatlanok 1911 év április 24-én lép birtokába.

A részletes feltételek a városi levéltárban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Városi tanácsból.

Nagyenyed, 1910. évi szeptember 30-án.

Dr. Lengyel György,
polgármester.

252 1—3

A „Nagygyebei Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőkétörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyujt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyujtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

Több pénze

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és tartós szőnyegcsak a nagyenyedi szőnyeggyárból vesz. Arjegyék ingyen küldetik

Sz. 5228-1910. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi. h tésig közhírré teszi, hogy Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Milea Gligor diódi lakos végrehajtatónak Rácz Atyán tövisi lakos végrehajtatást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtatási árverés 56 kor. tőke s jár. és ezenel csatlakoztatott Domsa Julius és Domsa József javára 104 kor. 21 fill. s jár., Dávit Juon javára 24 kor. 90 fill. tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a tövisi 631 sz. tjkvben A + 7 rdz 1234 hrsz. szántó 668 kor., — 8 rdz 1543 hrsz. szántó 158 kor., — 9 rdz 1675 hrsz. szántó 958 kor., — 10 rdz 2488 hrsz. szántó 1384 kor., továbbá a tövisi 639 sz. tjkvben A + 1 rdz a. bevezetett közös legelőből áró 6400/627, 059 részére 545 kor., — végre a tövisi 369 sz. tjkvben A + 1-2 rdz 1947/108, 2306/7 hrsz. fekvől végrehajtatást szenvedőt illető felerész jutalékára 122 kor., összesen 3853 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi november hó 11 ik napján délelőtt 9 órakor Tövis község házában megartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881 évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t. cz. értelmében fog folytatattani.

Nagyenyed, 1910. évi június hó 28-an.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Weiner Sándor,
kir. járásbíró.

232 1-1

Eladó ház.

Felszeg-utca 3-ik számú házastelek, mely 3 szoba, veranda, konyha, kamara és pinczéből áll, örök áron eladó.

Értekezni lehet Mészáros Gyula gazd. intézőnél, Gyékényes, u. p. Dész. 247 1-3

Köhögő, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü-cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és hártározottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

224 2-12 1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félet fogadjunk el!

Óriási szövet- és selyemvásár!

Weiner Mátvás

228 2-8 női divatruházában
BUDAPEST, VI. Andrásy-ut 3 szám.

Ószi és téli divatújítások. Legjobb minőség! Legolcsóbb árak!

Kérje minden hölgy saját érdekében nagy mintagyűjteményemet, mely a legszebb szövetek, muszárok, lincsonok és selymek óriási választékát mutatja be. — Mintagyűjteményemet ingyen és bérmentve küldöm, ha kerí tőlem és megírja, hogy olcsó vagy finomabb szövetből óhajt-e mintákat. A nagy rakár körül a kúvetkező reklámokkéket emlitem fel, amelyek eladára kerülnek:

Legjobb min. Tennis-flanel 17 1/2 - 19 1/2 kr. és feljebb	
Veinour-flanel, vastag minőség	24-35 kr. " "
Angol flanel, remek minőség	29-35 kr. " "
120 cm. széles divatsz. kangaró	49-58 kr. " "
120 cm. " " jó minőségű női	" " " "
posztó, minden színben	55 kr. " "
120 cm. széles angol divatkeime	" " " "
minden színben	65, 75, 98 kr. " "
Jó min. ruhabárony m. szín	65, 85 kr. " "
Pongis-selyem minden színben	68 kr. " "
Taffola-selyem minden színben	85 kr. " "
Csikos blouse-selyem	88 kr. " "
Moirée mosóselyem alszoknyánakés	" " " "
finom ruhabelének, minden színben	75 kr. " "

Nagy választék francia és angol kosztüm-kelmékben, csipke, ruhász, látyol és mindennemű női pipere-cikkben. Sieszen tehát, hogy mintalásosét idejékorán megkapjam. 20 kor. felüli megrendeléseket bérmentve szállítok.

Baromfi-vész ellen legjobb a

„TYUKIN“

(Magyar szabadalom)

A legkülönbözőbb baromfi betegségeknek, u. m.: szembetegségek, bélférgek kup, diphteritis, hasmenes, baromfi-kofera, pips, kemény begy, stb. kiválóan jó eredménnyel használható.

1 üveg ára 4 korona.

Főraktár: Dr. Odor Béla gyógyszerésznél
Nagyenyed. 214 6-12

SZIGETI B.-né

francia és angol női szabónő

NAGYENYED, Rákóosi-utca 27.

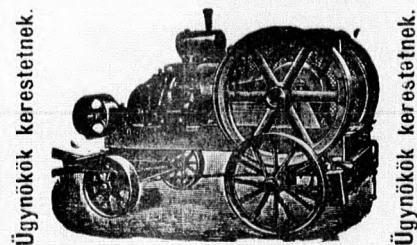
Értesitem a mélyen tisztelt hölgyközöset, hogy budapesti tanulmányomról hazatérve a legdivatosabb és legizesebb angol és francia divat szerint készítek

248 1-2

női ruhákat

mérsékelt árak mellett.

Leányok és felnőttek részére 3-6 hóig terjedő tanfolyamot nyitok, hol a felső ruhavarrásban alapos kiképzést nyernek.

EREDETI „CHRISTOPH“

benzin szivó-gáz-motorok, lokomobilok és

NYERSOLAJ-MOTOROK

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztaltok eredménye.

Kérjen arjegyeket

DÉNES B. motorspecialista

BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 15.

61 8-20

tudja milyen nagy előnyökkel jár a tápszerek használata; azok elsajátítása a háziasszonyok előhaladását bizonyítja.

A dr. Oetker-féle ütőpor, ára 12 fillér, helyettesíti az élesztőt, süthetünk vele kalácsot, tortát, linezi tészta és sok mindentféle süteményt és készíti. Használatával a tészta nagyobb, kellemesebb, jobb ízű és könnyen emészthető.

A dr. Oetker-féle Puddingpor, ára 12 fillér, tejjel főzve adja a legfinomabb és a legolcsóbb könnyű utánéket gyermek-knek és felnőtteknek.

A dr. Oetker-féle Vanília-cukor, ára 12 f., használható a csokoládé vaníliázásához, Puddinghoz, tejhez, krémekhez, mártáshoz stb., teljeen pótolja a drága vaníliát. Egy csomag tartalma megfelel 2-3 rúd jó vaníliának.

Megfelelő használati utasítás minden csomagon olvasható. Minden fűszerkereskedésben kapható. Receptet leiras ingyen. 200 6-26

Dr. Oetker A. Bielefeld és Bécs.
Nagyenyeden kapható Odor Béla gyógyszerésznél.

Ha egészség van, minden van!!

Az egészség egyik legszükségesebb fentartója a jó víz. Különösen azon a helyeken, hol a jó ivóvíz áldásait nélkülözik, az ásványvíz ne hiányozzék egy asztalról sem. — Ilyen a

Boholti korona forrás,

mely kiváló nagy szénsav és lithium tartalmu ásványvíz. Kellemes ízű és tisztaságánál fogva mint elvezeti víz, ugyszintén borral és szörppel vegyítve kitűnő.

A Boholti korona forrás víz árai:

2 literes üvegben	30 fillér.
1 1/2 " " "	26 " "
1 " " "	20 " "

Kizárólagos elárúsító hely Nagyenyed és vidéke részére:

Fenichel Lázár üzlete. 172 6-26

Jóság, ár és súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképeségében, lágyágában és olcsóságában.

Óh jaj!

Mégfojt ez az
átkozott köhögés.Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás
ellen gyors és biztos hatásúak

Egger

mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják s kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próba-doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszertár

Budapest, VI., Váci-körút 77.

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József örök. Betől a Gábor gyógyszerüzében.
Dr. Oder Bela gyógyszerüzében.

Éljen!

Egger mellpasztillaja
osakhamar meggyógyított.

233 2-26

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár P-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös kölcsönt ad betáblazásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jótételi pénzüzetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket keves örzési díj mellett. Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett szánunk le. Allandó betétet a legkedvezőbb kamattal mellett fogad el.	Üzletfeleink részere telefon bevezetve 14. szám alatt.
Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.	

forduljon minden érdeklődő.
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték
 Setányfák, Diszoserjek, Tülevöltek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok. (l. ssima áru)
 európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
 (Oktató diszárjegyek kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai

Izletes és tápláló
„Korona-kenyér”

a márcsvásári helyi első kenyérgyárból kapható Grünfeld Dávid utódai liszt-kereskedésében.
 225 4—5

Eladó házak.

Rakóczi-utca 54., Kórház-utca 3., valamint Tóvis-utca 23 szám alatti házastelkek eladók.
 Értekezhetni: Pécsi Lászlóval (M. gy. házban) 215 4—6

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild”, Bodoki „Salus”, Borszei, Előpataki, Malnási borvíz, Malnási „Mária”, Margit, Parádi arzén, Répáti, Salvator, Siulia és Sztojka hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

Nyomatott a Nagyenyei Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság könyvnyomtatásában Nagyenyeden.

Sz. 5570—1910. évi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság kihirdette, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Udrea János végrehajtónak Márea Szavéta alsógárdi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelm. következtében a végrehajtási árverés 60 kor. tőke s jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-ez. 144 §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíróság kerületében levő az alsógárdi 162 sz. tükben A + 4 — 5 rész 856 1, 1095 2, 1096/2 hrsz. fekvőkől végrehajtást szenvedő illető 1/3 rész jutalékára de a C 2 a. Gliga Traján javára bekebelezett hasznélvezeti jog fenntartásával 94 kor., továbbá az alsógárdi I. R. 471 sz. tükben A + 2 rész 921/2, 922 hrsz. fekvőkől végrehajtást szenvedő illető 1/3 rész jutalékára de a C 4 a. Gliga Traján javára bekebelezett hasznélvezeti jog fenntartásával 302 kor., az alsógárdi I. R. 483 sz. tükben A + 1—2 rész 342, 369, 270 hrsz. fekvőkől végrehajtást szenvedő illető 1/3 rész jutalékára de a C 6 alatti a 2 rész fekvőre vonatkozólag Gliga Traján javára bekebelezett hasznélvezeti jog fenntartásával 269 kor., összesen 666 koronában megállapított kikáltási árban elrendeltetik.

1. Fentebb megjelölt ingatlanok az 1910. évi november hó 11-ik napján délelőtt 12 órakor Alsógárd községében megrendelt nyilvános árverésen a kiáltásban közzétett ingatlanok a kikáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverési szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ban jelölt árfolyammal számított ovadékképes értékpapírral a kiküldött kezébe letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-ez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek csak a bírósági előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt a szolgáltatni.

3. Verő köteles nyomban a kikáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLII. t.-ez. 25. §-a értelmében fagyatottatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság Nagyenyeden, 1910. évi július hó 12-én.

Weiner Sándor,
 kir. bírós.

231 1—1

Eladó 249 1—3

Baromvásártéri házas-telek kerttel együtt. — Értekezni lehet özv. Fodor Miklósnál Szentkirály utca 46. szám alatt

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL

épület- és butorasztalos
 NAGYENYED, Rózsa-utca,
 a vármegyházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktaron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkakört a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és réz-butorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott butorokban. 194 15—25